

**Kohtuasi C-340/19****Eelotsusetaotlus****Saabumise kuupäev:**

29. aprill 2019

**Eelotsusetaotluse esitanud kohus:**

Augstākā tiesa (Senāts) (Lāti kõrgeim kohus)

**Eelotsusetaotluse kuupäev:**

18. aprill 2019

**Kassatsioonkaebuse esitaja:**

Valsts ieņēmumu dienests (riigi maksuamet)

**Vastustaja kassatsioonimenetluses:**

SIA Hydro Energo

---

**Latvijas Republikas Senāts (Lāti Vabariigi kõrgeim kohus)****MÄÄRUS**

Riia, 18. aprill 2019

See kohus [...] [eelotsusetaotluse esitanud kohtu koosseis]

on kirjalikus menetluses läbi vaadanud kassatsioonkaebuse, mille esitas Valsts ieņēmumu dienests (riigi maksuamet) Administratīvā apgabaltiesa (haldusajade regionaalne kohus) 13. aprilli 2017. aasta kohtuotsuse peale, mis tehti haldusajade, mis algatati kaebuse alusel, mille SIA Hydro Energo esitas selle haldusajade 10. septembri 2014. aasta otsuse [...] tühistamise nõudes.

**Kohtuvaidluse taust***Faktilised asjaolud*

- [1] Esimese astme kaebaja SIA Hydro Energo taotles 2012. aasta aprillis luba lasta vabasse ringluse kaupu, mis kuulusid tema deklaratsiooni kohaselt kombineeritud nomenklatuuri alamrubriiki 7403 21 00: rafineeritud vask ja vasesulamid,

survetöötlemata – vasetsingisulamid (messing). Selle rubriigi imporditollimaksu põhimäär on 0%.

Riigi maksuamet järeldas nende andmete tõesuse kontrollimisel, et esimese astme kaebaja deklareeritud kaup oli kuumvaltsitud messingplekk. Kuna lehtvaltstooted ei kuulu rubriiki 7403, klassifitseeriti esimese astme kaebaja deklareeritud kaup kombineeritud nomenklatuuri alamrubriiki 7407 21 10, s.o: vasest varbmaterjal ja profiilid – vardad ja latid vasetsingisulamitest (messing). Selle rubriigi imporditollimaksu põhimäär on 4,8%.

Riigi maksuamet esitas 10. septembri 2014. aasta otsusega [...] esimese astme kaebajale juurdemaksenõude, et kaebaja maksaks riigikassasse määratud tollimaksu ja viivitusintressi.

- [2] Esimese astme kaebaja esitas nimetatud haldusakti peale tühistamishagi.
- [3] Administratiivā apgabaltiesa (haldusajade regionaalne kohus) rahuldab 13. aprilli 2017. aasta kohtuotsusega kaebuse ja tühistas vaidlustatud riigi maksuameti otsuse. See kohus võttis aluseks Riia Tehnikülikooli mittepurustavate katsemeetodite laboratooriumi koostatud 19. septembri 2013. aasta eksperdiarvamuse, mille kohaselt on kaubaproovi vasesisaldus 98,82%, samas kui tsingisisaldus on 0,56%. Selles arvamuses on samuti märgitud, et antud proov on vasest valuplokk või vasesulatus pooltoode. Selles olekus ei saa seda materjali kasutada mehaaniliselt ega pressitud toodete valmistamiseks. Seda tõendavad ka pleki löikepinnal esinevad suured poorid, tühemikud ja praod.

Regionaalne kohus järeldas, et see metall vastab rafineeritud vase määratlusele, kuna vasesisaldus kaubas on vähemalt 97,5% massist, samas kui ülejäänud elementide sisaldus ei ületa piirmäärasid, mis on märgitud komisjoni 27. septembri 2011. aasta määruse (EL) nr 1006/2011 (millega muudetakse tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa) (edaspidi „määrus nr 1006/2011“) grupi 74 märkuse 1 punktis a esitatud tabelis.

Täheldades, et vaidlusalune kaup on riskülikukujuline, klassifitseeris regionaalne kohus selle kaubale omaste objektiivsete omaduste, keemilise koostise ja kuju järgi kombineeritud nomenklatuuri alamrubriiki 7403 13 00 (Rafineeritud vask ja vasesulamid, survetöötlemata – rafineeritud vask – valtstoorikud).

Kauba ristlõige ei ole kogu pikkuses ühesugune täisristlõige, nagu nõuab määruse nr 1006/2011 grupi 74 märkuse 1 punktis d esitatud „varbmaterjali“ määratlus.

Riigi maksuameti väite kohta, et rubriik 7403 ei sisalda valtsitud tooteid, märkis regionaalne kohus, et klassifitseerimise määravaks kriteeriumiks on kauba objektiivsed tunnused ja omadused, nagu need on määratletud kombineeritud nomenklatuuri rubriigis. Regionaalse kohtu hinnangul on rubriigi 7403 13 00 (valtstoorikud) kirjeldusega lubatud need protsessid (valtsimine või muud tüüpi protsessid), mis võimaldavad anda kaubale rubriigi kirjelduses täpsustatud

tunnuseid, tingimusel et nad ei ole omandanud teistesse rubriikidesse kuuluvate toodete põhiomadusi. Protsessi tulemusel on kaup omandanud riskküliku kuju, kuid on endiselt ebakorrapärane, poorne ja pragudega, mille tõttu ei saa seda kasutada muul otstarbel kui ümbertöötlemiseks mõeldud pooltootena, mistõttu on oluline ka see, milleks kasutatakse toodet tulevikus. Seda kinnitab nii rubriigis endas ette nähtud mõiste (valtstoorik) kui ka määruse nr 1006/2011 grupi 74 märkuse 1 punkt d, milles on sätestatud, et traaditoorikud (*wire-bars*) ja valtstoorikud, mille otsad on töödeldud koonuseks või mingil muul moel, et hõlbustada nende viimist agregaatidesse edasiseks töötluks, võib klassifitseerida rubriiki 7403 kui survetöötlemata vase.

- [4] Riigi maksuamet esitas kassatsioonkaebuse, milles ta tugines järgnevalt esitatud vastuväidetele.

Kuna vaatlusalust toodet on kuumvaltsitud, ei ole vastavalt kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi selgitavatele märkustele võimalik toodet klassifitseerida rubriiki 7403.

Ei ole põhjust pidada eksperdiarvamuses sisalduvaid hinnanguid usutavateks, sest need erinevad tootja kvaliteedisertifikaatides täpsustatud teabest toote keemilise koostise kohta ning ei ole tõendeid selle kohta, et esimese astme kaebaja esitatud kaubaproov on võetud deklareeritud koormast.

Asjaolu, et kaubad on rafineeritud vask või vasesulam, ei ole oluline kauba klassifitseerimisel kombineeritud nomenklatuuri ühte või teise rubriiki, kuna kõigepealt tuleb kindlaks teha, kas kaubad vastavad kõnealuse rubriigi kirjeldusele. Selleks saab võrrelda ainult sama taseme alamrubriike.

Nii „jupid“ kui ka pidevvalu teel saadud varbmaterjal on kasutatavad sageli samaks otstarbeks kui valtsitud, tõmmatud või ekstrudeeritud varbmaterjal. Seepärast ei ole kauba edasine otstarve asjassepuutuv. Peale selle ei ole varbmaterjali mõistes märgitud lubatud kõrvalekaldeid, selleks et pidada varbmaterjali riskülikukujulisteks toodeteks, kuna praktikas ei ole toodetud vormid tavaliselt ideaalsed. Seepärast ei kehti kogu pikkuses ühesugune täisristlõige ainult ideaalse kujuga ja perforeerimata toodete kohta.

## Õiguslikud põhjendused

### *Kohaldatavad õigusnormid*

- [5] Kaupade klassifitseerimist Euroopa Liidus reguleerib nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (edaspidi „määrus nr 2658/87“).

Määruse nr 2658/87 artiklis 12 on sätestatud, et komisjon võtab igal aastal määruse vormis vastu kombineeritud nomenklatuuri täieliku variandi koos vastavate ühise tollitariifistiku ühepoolsete ja kokkuleppeliste tollimaksumääradega, nagu see tuleneb nõukogu või komisjoni poolt vastuvõetud

meetmetest. Nimetatud määrus avaldatakse hiljemalt 31. oktoobril Euroopa Ühenduste Teatajas ja seda kohaldatakse alates järgneva aasta 1. jaanuarist.

Kui esimese astme kaebaja importis deklareeritud tooted, oli komisjoni määrus nr 1006/2011 heaks kiidetud. Kõnealuse määruse gruppi 74 kuuluvad järgmised vase ja vasktoodete rubriigid:

CN-kood	Kauba kirjeldus	Kokkuleppeline tollimaksumäär (%)	Täiendav mõõtühik
1	2	3	4
[...]			
7403	Rafineeritud vask ja vasesulamid, survetöötlemata:		
	– rafineeritud vask		
[...]			
7403 13 00	– – valstoorikud	Tollimaksuvaba	–
[...]			
	– vasesulamid		
7403 21 00	– – vasetsingisulamid (messing)	Tollimaksuvaba	–
[...]			
7407	Vasest varbmaterjal ja profiilid		
7407 10 00	– rafineeritud vasest – vasesulamitest	4,8	–
7407 21	– – vasetsingisulamitest (messing)		
7407 21 10	– – – vardad ja latid	4,8	–
[...]			

Määruse nr 1006/2011 grupi 74 märkuse 1 punktis d on märgitud:

„varbmaterjal“ –

valtsitud, pressitud, tõmmatud või sepistatud tooted, mis ei ole rullis ja on kogu pikkuses ühesuguse täisristlõikega, millel on ringi, ovaali, ristküliku, ruudu, võrdkülgse kolmnurga või korrapärase kumera hulknurga kuju (k.a lapikring ja modifitseeritud ristkülik, mille kaks vastaskülge kujutavad endast kumeraid kaari, aga teised kaks on sirged, pikkuselt võrdsed ja paralleelsed). Toodel, millel on ristküliku-, ruudu-, kolmnurga- või hulknurgakujuline ristlõige, võivad olla nurgad ümardatud kogu toote pikkuses. Toodel, mille ristlõige on ristkülikukujuline (k.a modifitseeritud ristkülik), ületab paksus 1/10 laiust; See termin hõlmab ka sama kujuga ja samade mõõtmetega tooteid, mis on saadud valamise või paagutamise ja pärast tootmist täiendavalt töödeldud (muul viisil

kui lihtne kraatide või tagi eemaldamine), tingimusel et nad ei ole omandanud teistesse rubriikidesse kuuluvate toodete põhiomadusi.

Traaditoorikud ja valtstoorikud, mille otsad on töödeldud koonuseks või mingil muul moel, et hõlbustada nende viimist agregaatidesse edasiseks töötluseks, näiteks traaditõmbamiseks või torude tootmiseks, tuleb siiski klassifitseerida rubriiki 7403 kui survetöötlemata vask“.

[6] Määruse nr 1006/2011 I jao A osa sisaldab kombineeritud nomenklatuuri tõlgendamise üldreegleid:

„Kaupade klassifitseerimine toimub järgmiste põhimõtete kohaselt.

1. Jaotiste, kaubagruppide ja alamgruppide nimetused on antud suunaval eesmärgil; ametlik klassifitseerimine peab toimuma lähtuvalt rubriikide kirjeldustest ja vastavate jaotiste ja gruppide märkustest ning alljärgnevatest sätetest tingimusel, et need rubriigid või märkused ei näe ette muud.

2. a) Iga viidet rubriigis mingile kaubale tuleb vaadelda kehtivana selle kauba kohta ka mittekompleksel või lõpetamata kujul, tingimusel et sellisel kujul on kaubal komplektse või valmistoote põhiomadused. Samuti kehtib see lahtivõetud või kokkupanemata komplektsete või valmiskujul (või käesoleva reegli põhjal sellisena käsitatavate) toodete kohta.

b) Iga viidet rubriigis mingile materjalile või ainele tuleb vaadelda kehtivana ka selle materjali või aine segu või ühendi kohta teiste materjalide või ainetega. Mis tahes viidet mingist materjalist või ainest kaubale tuleb vaadelda viitena kaupadele, mis täielikult või osaliselt koosnevad sellest materjalist või ainest. Rohkem kui ühest materjalist või ainest koosnevaid kaupu klassifitseeritakse reegli 3 kohaselt.

Kui reegli 2 punkti b kohaldamisel või mõnel muul põhjusel kaup osutub esmapilgul klassifitseeritavaks kahte või enamasse rubriiki, toimub klassifitseerimine järgmiselt:

a) kaupa täpsemalt kirjeldav rubriik on eelistatud üldisemat kirjeldust sisaldavate rubriikide ees. Kui aga kaks või enam rubriiki kirjeldavad vaid osa ainetest või materjalidest, mis sisalduvad segatud või kombineeritud tootes, või ainult osa jaekaubanduse jaoks mõeldud komplekti kuuluvatest üksikesemetest, siis vaadeldakse neid rubriike nende kaupade suhtes kui võrdselt sobivaid, isegi kui üks rubriikidest kirjeldab kaupa täielikumalt või täpsemalt;

b) segud, erinevatest materjalidest või komponentidest koosnevad kaubad ja jaekaubanduse jaoks mõeldud komplektina esitatud kaubad, mida pole võimalik klassifitseerida reegli 3 punkti a järgi, klassifitseeritakse materjali või komponendi järgi, mis määrab nende põhiomadused, kui selline kriteerium on rakendatav;

c) kaubad, mida ei saa klassifitseerida reegli 3 punkti a või b järgi, klassifitseeritakse rubriiki, mis on neid võrdsel määral kirjeldavate rubriikide numbrilises järjestuses kõige viimane.

4. Kaubad, mida ei saa klassifitseerida vastavalt eespool nimetatud reeglitele, klassifitseeritakse rubriiki, milles kirjeldatakse nendega kõige sarnasemaid kaupu.

[...]

6. Kaupade ametlik klassifitseerimine iga rubriigi alamrubriikidesse toimub nende alamrubriikide kirjelduste ja alamrubriikide kohta käivate märkuste põhjal, kasutades eespool toodud reegleid vajalike muudatustega ning arvestades, et omavahel on võrreldavad vaid sama taseme alamrubriigid. Selle reegli kohaldamisel kasutatakse ka vastavaid märkusi jaotiste ja gruppide kohta, kui kontekst ei nõua teisiti.“

*Põhjused, mille tõttu tekib Euroopa Liidu õigusnormide tõlgendamisel kahtlusi*

- [7] Kaubaga kaasas olevate dokumentide järgi, mis on lisatud kohtutoimikusse, on esimese astme kaebaja imporditud kaup kuumvaltsitud messingplekk (valuplokid). Selle nominaalsed mõõtmed on 26 \* 210 \* 700 mm. Kuna tooted on ristkülikukujulised ja nende paksus ületab 1/10 laiust, klassifitseeris riigi maksuamet need kombineeritud nomenklatuuri rubriiki 7407 21 10 messingvarrasteks ja -lattideks. Nimetatud haldusasutus märkis samuti, et vastavalt kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi selgitavatele märkustele ei hõlma rubriik 7403 (vask ja vasesulamid, survetöötlemata) valtsitud tooteid.

Esimese astme kaebaja omakorda väidab, et kõnealused tooted ei vasta kombineeritud nomenklatuuri tähenduses varbmaterjali määratlusele, kuna nende ristlõige ei ole kogu pikkuses ühesugune täisristlõige; lehtede lõiketapinnal on näha ka suured poorid, tühemikud ja praod. Esimese astme kaebaja märgib samuti, et tooted on valtsitud ristkülikukujuliselt ainult selleks, et neid oleks mugavam transportida, ja et tooteid ei saa kasutada muul otstarbel kui ümbersulatamiseks. Selle viimase kaalutluse põhjendamiseks viitab esimese astme kaebaja ka kombineeritud nomenklatuuri grupi 74 märkuse 1 punktile d, milles on sätestatud, et traaditoorikud ja valtstoorigud, mille otsad on töödeldud koonuseks või mingil muul moel, et hõlbustada nende viimist agregaatidesse edasiseks töötamiseks, näiteks traaditõmbamiseks või torude tootmiseks, tuleb siiski klassifitseerida rubriiki 7403 kui survetöötlemata vask. Teisisõnu kinnitab esimese astme kaebaja, et toodete klassifitseerimisel kombineeritud nomenklatuuri rubriikidesse 7403 või 7407 ei ole oluline mitte ainult toodete kuju ja eelnev töötlemine, vaid ka nende töötlemisaste ja võimalik kasutamine. Seepärast leiab esimese astme kaebaja, et kaup kuulub kombineeritud nomenklatuuri rubriiki 7403 21 00 (vasetsingisulamid (messing), survetöötlemata).

Regionaalne kohus nõustus esimese astme kaebaja väitega, et tooted ei vasta varbmaterjali määratlusele, kuna nende ristlõige ei ole kogu pikkuses ühesugune

täisristlõige. Regionaalne kohus kinnitab samuti, et käesolevas asjas esitatud tõendite kohaselt on asjaomane toode keemiliselt koostiselt rafineeritud vask, mitte vasesulam (messing), mistõttu ta klassifitseeris tooted rubriiki 7403 13 00.

- [8] Toodete keemilise koostise küsimus on juhtumi faktiliste asjaolude kindlaksmääramise osa, mis on liikmesriigi kohtu ülesanne. Käesolevas asjas on siiski otsustavaks küsimuseks see, kas tooted vastavad varbmaterjali määratlusele kombineeritud nomenklatuuri tähenduses.

Õiguskindluse ning hõlpsa järelkontrolli tagamiseks on vajalik, et kaupade tariifse klassifitseerimise otsustav kriteerium põhineks kauba objektiivsetel tunnustel ning omadustel selliselt, nagu need on kindlaks määratud kombineeritud nomenklatuuri rubriigi ning jaotise või grupi märkuste sõnastuses (Euroopa Kohtu 4. märtsi 2015. aasta kohtuotsus kohtuasjas C-547/13, Oliver Medical, [...] EU:C:2015:139, punkt 45).

Kuigi riigi maksuamet on õigesti märkinud, et esimese astme kaebaja kaupadel on hulk objektiivseid omadusi, mis vastavad kombineeritud nomenklatuuri grupi 74 märkuse 1 punktis d nimetatud varbmaterjali omadustele, mis võimaldaks neid klassifitseerida rubriiki 7407, väljendab esimese astme kaebaja põhjendatult kahtlust selles, kas kõnealune kaup vastab ka kogu pikkuses ühtlase täislabilõike omadusele, arvestades, et toote lõiketasapinnas on näha suuri poore, tühemikke ja pragusid.

- [9] Riigi maksuamet viitab kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemi selgitavatele märkustele. Nendest järeldeb, et rubriiki 7403 kuuluvad paagutatud tooted, mis on saadud pulbrist, surve või paagutamise teel. Paagutatud tooted on poorsed ja neil on vähe mehhaanilisi omadusi ning sobiva tiheduse saamiseks neid tavaliselt valtsitakse, tõmmatakse, sepiastatakse jne. Need valstooted jms ei kuulu rubriiki 7403, vaid näiteks rubriikidesse 7407 ja 7409.

Kuna kaubaga kaasas olevate dokumentide kohaselt on käesolevas asjas kõnealused tooted valtsitud, võib see asjaolu olla veel üks põhjus, miks need tuleb klassifitseerida rubriiki 7407.

Euroopa Komisjoni väljatöötatud kombineeritud nomenklatuuri selgitavad märkused ja Maailma Tolliorganisatsiooni väljatöötatud harmoneeritud süsteemi selgitavad märkused aitavad oluliselt kaasa erinevate tariifirubriikide ulatuse tõlgendamisele, kuid need ei ole siiski õiguslikult siduvad (Euroopa Kohtu 4. märtsi 2015. aasta otsus kohtuasjas C-547/13, Oliver Medical, [...] EU:C:2015:139, punkt 46).

Kombineeritud nomenklatuuri tõlgendamise üldreeglite punkti 1 kohaselt peab ametlik klassifitseerimine toimuma siiski lähtuvalt rubriikide kirjeldustest ja vastavate jaotiste ja gruppide märkustest. Seepärast ei ole selgitavad märkused piisavad selleks, et hajutada kahtlusi seoses sellega, kas toodetel on kogu pikkuses ühesugune täisristlõige, nagu on nõutud kombineeritud nomenklatuuri grupi 74 märkuse 1 punktis d.

[10] Sellele küsimusele vastamiseks on vaja tõlgendada liidu õigusnorme. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 267 on sätestatud, et Euroopa Liidu Kohus on pädev tegema eelotsuseid, mis käsitlevad liidu õiguse tõlgendamist. Kui mingi niisugune küsimus kerkib üles poolelioleva kohtuasja käigus liikmesriigi kohtus, mille otsuste peale ei saa riigisisese õiguse järgi edasi kaevata, siis peab nimetatud kohus saatma asja Euroopa Kohtusse.

Senätsi andmetel ei ole Euroopa Liidu Kohus seni selles küsimuses otsust teinud. Eespool esitatud kaalutlusi arvesse võttes on Senäts otsustanud esitada Euroopa Liidu Kohtule eelotsuse küsimuse.

[11] Seepärast peatatakse käesolevas kohtuasjas menetlus, kuni Euroopa Liidu Kohus teeb eelotsuse küsimuse kohta otsuse.

### **Resolutsioon**

Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 267 [...] Senäts

### **otsustab**

Esitada Euroopa Liidu Kohtule järgmine eelotsuse küsimus:

Kas nõukogu 23. juuli 1987. aasta määruse (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (muudetud komisjoni 27. septembri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1006/2011) I lisas esitatud kombineeritud nomenklatuuri tuleb tõlgendada nii, et rubriik 7407 (vasest varbmaterjal ja profiilid) hõlmab riskülikukujulisi vasest või vasesulamist valuplokke, mille paksus on suurem kui üks kümnendik laiuusest ja mis on kuumvaltsitud, kuid mille ristläbilõikes esineb korrapäratuid poore, tühemikke ja pragusid?

[...]